

G CONSELLERIA
O SALUT
I DIRECCIÓ GENERAL
B SALUT PÚBLICA I
/ PARTICIPACIÓ

TABAC. PROTECCIÓ DELS ESPAIS SENSE FUM.

15.11.2019

NORMATIVA: NACIONAL I AUTONÒMICA

- ➔ **Llei 4/2005** de 29 d'abril, sobre drogodependències i altres addicions a les Illes Balears.
- ➔ **Llei 28/2005**, de 26 de desembre, de mesures sanitàries front al tabaquisme i reguladora de la venda, el suministro, el consum i la publicitat dels productes del tabac.
- ➔ **Llei 42/2010**, de 30 de desembre, per la que es modifica la Llei 28/2005, de 26 de desembre, de mesures sanitàries front al tabaquisme i reguladora de la venda, el suministro, el consum i la publicitat dels productes del tabac.
- ➔ **Llei 3/2014**, de 27 de març, per la que es modifica el text refós de la Llei General per a la Defensa dels Consumidors i Usuaris i altres lleis complementàries, aprovat pel Real Decret Legislatiu 1/2007, de 16 de novembre. (Disposició final duodècima de la Llei 28/2005).
- ➔ **Real Decret 579/2017**, de 9 juny, pel que es regulen determinats aspectes relatius a la fabricació, presentació i comercialització dels productes del tabac i els productes relacionats.
- ➔ **Real Decret-Llei 17/2017**, de 17 de novembre, per el que es modifica la Llei 28/2005, de 26 de desembre, de mesures sanitàries front al tabaquisme i reguladora de la venda, el suministro, el consum i la publicitat dels productes del tabac, per transposar la Directiva 2014/40/UE del Parlament Europeu i del Consell, de 3 d'abril de 2014.

GOH
B

DEFINICIONS

- ➔ **PRODUCTES DEL TABAC**: els productes que poden ser consumits i constituïts, total o parcialment, per tabac, genèticament modificat o no.
- ➔ **DISPOSITIU SUSCEPTIBLE DE LLIBERACIÓ DE NICOTINA (cigarrets electrònics)**: un producte o qualsevol dels seus components, inclosos un cartutx, un dipòsit i el dispositiu sense cartutx o dipòsit, que pot utilitzar-se per el consum de vapor que contengui nicotina a través d'una boquilla. Poden ser recargables mitjançant un envàs de recàrrega i un dipòsit, o recargables amb cartutxos d'un sol ús. Estan inclosos dins la categoria de productes relacionats amb el tabac.
- ➔ **ENVÀS DE RECÀRREGA**: receptacle de líquid que conté a la vegada nicotina, el qual pot utilitzar-se per recarregar un dispositiu susceptible de lliberació de nicotina.
- ➔ **TABAC D'ÚS ORAL**: destinats a l'ús oral, constituïts per tabac en forma de pols o partícules fines, presentats en sobres. S'exceptuen els productes per inhal·lar o mastegar.

GOB

➡ **PRODUCTES DEL TABACO PER ESCALFAMENT(PTC)**: a la Unió Europea tenen la consideració de “**productes del tabac novedosos**”, definits com els productes que no estiguin inclosos dins les categories de cigarrets, picada per liar, tabac de pipa, tabac per pipa d'aigua, pursos, cigars petits, tabac per mastegar, d'ús nasal o d'ús oral i que a més s'hagin comercialitzat després del 19 de maig de 2014. (art.3 RD 579/2017, de 9 de juny).

Són productes de tabac sense combustió, que s'encalenteixen a elevada temperatura i que presenten algunes característiques diferents als cigars convencionals.

➡ **PRODUCTE A BASE D'HERBES PER FUMAR**: producte a base de plantes, herbes o fruites que no conté tabac i es pot consumir mitjançant un procés de combustió.

El consum de pipes d'aigua (cachimbos) es realitza habitualment utilitzant productes de tabac però també poden utilitzar-se productes a base d'herbes per fumar, segons si té productes de tabac o no el seu règim és diferent (RD 579/2017).

PRODUCTOS DE TABACO CONSUMIDOS POR CALENTAMIENTO

INFORMACIÓN SANITARIA Y NORMATIVA APLICABLE

Tabaco calentado* ¿QUÉ ES?

Es un producto del tabaco
que es calentado electrónicamente (hasta 400°C)
y sin combustión a diferencia del cigarrillo tradicional

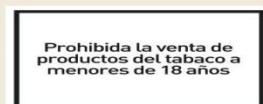
No es un cigarrillo electrónico
ya que no contiene líquido en su interior, sino
tabaco procesado (picado o en polvo)

¿Qué NORMATIVA le aplica?

Se clasifica como **“producto del tabaco novedoso”** aplicándose su correspondiente normativa sanitaria:

- Ley 28/2005, de 26 de diciembre, de **medidas sanitarias frente al tabaquismo**.
- Real Decreto 579/2017, de 9 de junio sobre **fabricación, presentación y comercialización**.

Tiene el mismo tratamiento que el resto de productos del tabaco, por lo que:

Prohibida la venta
a menores

Uso prohibido en los mismos espacios
que el tabaco convencional

Promoción, publicidad
y patrocinio prohibidos
(excepto en puntos de venta)

EFFECTOS en la salud

**Como todas las formas
del tabaco, son peligrosos
para la salud
y generan adicción.**

**Su uso supone la emisión de
sustancias peligrosas, por lo
que NO es inocuo para las
personas a tu alrededor.**

**Su uso no es recomendable
ni es un producto para
dejar de fumar.**

Si quieres dejar de fumar, existen
intervenciones seguras y eficaces.

Los profesionales sanitarios
te pueden ayudar.

<http://puedesDejarlo.es>

Por último, ten en cuenta que algunas informaciones difundidas sobre estos productos,
pueden no ser correctas y responder a intereses comerciales.

*Algunos nombres comerciales son IQOS(Heets), Glo, Ploom y Pax

GOBIERNO
DE ESPAÑA

MINISTERIO
DE SANIDAD, CONSUMO
Y BIENESTAR SOCIAL

CONSELLERIA
DE SALUT
DIRECCIÓ GENERAL
DE SALUT PÚBLICA
I PARTICIPACIÓ

somriures
sense fum

VENDA I SUMINISTRE

- Venda i suministre** → Màquines expenedores.
 → Xarxa d'expenedories de tabac i timbre.
 → Manual de cigars i cigars petits proveïts de capa natural.

→ MÀQUINES EXPENEDORES:

- **Ubicació:** a l'interior dels següents establiments i a un lloc que permeti la vigilància directa i permanent: tendes de conveniència situades a les estacions de servei, a l'interior de quioscs de premsa situats a la via pública, sales de festa, establiments de joc, hotels, hostals i establiments anàlegs, bars, restaurants i altres establiments de restauració.

- **Ús:** prohibit als menors de 18 anys. Ha de constar de manera visible a la superfície frontal de la màquina.

- **Advertència sanitària:** sobre els perjudicis per a la salut derivats de l'ús del tabac, és a dir, que el tabac és nociu per a la salut. A la superfície frontal de la màquina, de forma clara i visible, en castellà i amb les llengües cooficials de les CCAA.

- **Característiques:** han d'incorporar els mecanismes tècnics adequats que permetin impedir l'accés als menors d'edat. Comendament a distància.

- **Registre:** inscrites en un registre gestionat pel Comissionat per el Mercat de Tabacs.

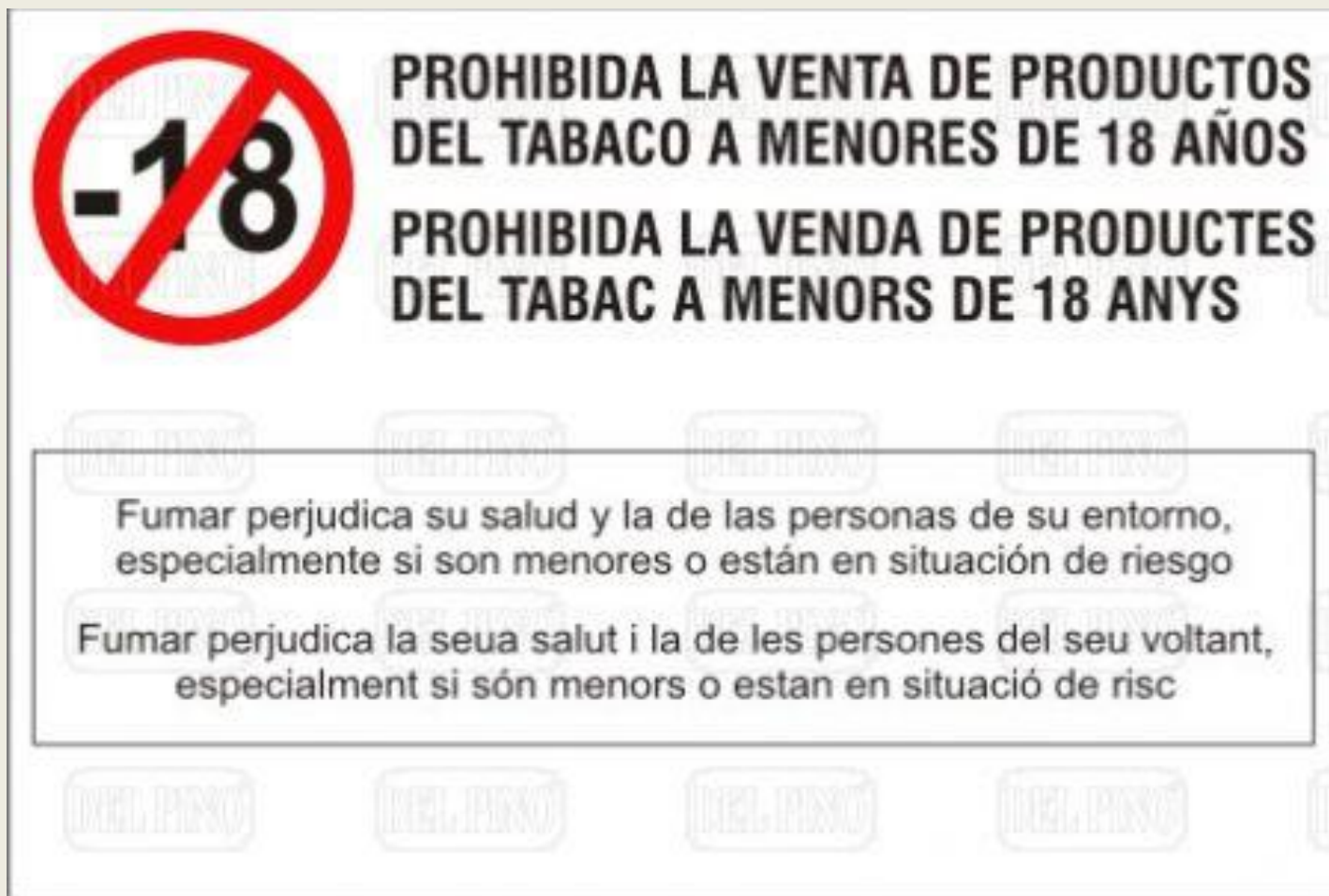

GOHOB

SENYALITZACIÓ A LES MÀQUINES EXPENEDORES.

EXEMPLE:

PROHIBICIÓ DE FUMAR (art.7). “ESPAIS SENSE FUM”

(*inclou cigarrets electrònics : disposició addicional duodècima Llei 28/2005)

- ➡ Centres de treball públics i privats.
- ➡ Centres i dependències de les administracions públiques. *
- ➡ Centres, serveis i establiments sanitaris, inclosos espais a l'aire lliure o coberts en el seu recinte.*
- ➡ Centres docents i formatius inclosos espais a l'aire lliure, accessos i voreres circumdants.*
- ➡ Centres universitaris i centres exclusius de formació d'adults inclosos accessos i voreres circumdants.*
- ➡ Instal·lacions deportives.
- ➡ Centres comercials.
- ➡ Centres d'oci i esplai.
- ➡ Centres culturals.
- ➡ Sales de festa.
- ➡ Ascensors, cabines telefòniques , caixers automàtics.

GOB

→ Estacions d'autobusos, de tren, ports i aeroports.

→ Vehicles de transport públic, tren, vaixells i avions.*

→ Estacions de servei.

→ Parcs infantils i àrees de jocs de nins (recintes acotats).*

→ Teatres, cinemes i espectacles.

→ Establiments de preparació i venda d'aliments.

→ **Bars i restaurants.** Excepte:

→ terrasses cobertes amb un màxim de dos paraments + sostre
patis interiors descoberts.

Hotels i similars. Habilitació de zones per fumar:

→ 30% de les habitacions si: - àrees separades.
- ventil·lació independent.
- senyalitzades.
- informació al client.
- no accés dels treballadors si hi ha els clients.

GOB
CAT

➔ **Centres psiquiàtrics.** Permès:

a l'aire lliure i en sales tancades, habilitades per tal ús pels residents si, estan senyalitzades i disposen de ventil·lació independent o altres dispositius per eliminació de fums.

➔ **Residències de tercera edat i centres de discapacitats.** Permès:

en zones específiques pels residents si, estan senyalitzades i disposen de ventil·lació independent o altres dispositius per eliminació de fums.

➔ **Centres penitenciaris.** Permès:

a l'aire lliure i en sales tancades, habilitades per tal ús pels interns si, estan senyalitzades i disposen de ventil·lació independent o altres dispositius per eliminació de fums.

➔ **Club privat de fumadors.** No els serà d'aplicació la llei si:

- legalment constituïts.
- sense ànims de lucre.
- exclusiu pels socis.
- prohibit a menors d'edat.

PROHIBICIÓ DEL CONSUM

(art.7 de la Llei 28/2005)

-PRODUCTES DE TABAC:

- ➡ **Tabac per fumar** (amb combustió: cigarrets, pursos, pipa, tabac per embolicar...)
- ➡ **Tabac sense combustió** (productes novedosos: IQOS)
- ➡ **Tabac per pipes d'aigua** (per ús amb shisha o cachimba).

- CIGARRETS ELECTRÒNICS:

➡ **Cigarrets electrònic amb nicotina (vapeo amb nicotina):** la llei deixa a lliure elecció del responsable del centre el prohibir l'ús de cigarrets electrònics amb nicotina en els espais que no es troben inclosos en el llistat de la disposició addicional duodècima de la Llei 28/2005, de 26 de desembre.

Cigarrets electrònic sense nicotina (vapeo sense nicotina): no hi ha prohibicions de consum, només de venda a menors.

- PRODUCTES A BASE D'HERBES PER FUMAR (SENSE TABAC) CONSUMITS AMB CACHIMBAS O SHISHAS:

No està prohibit, només regula la prohibició de la venda a menors

ESPAI A L'AIRE LLIURE

(art.2.2 Llei 28/2005)

➔ **ESPAI A L'AIRE LLIURE:** a l'àmbit de l'hoteleria, s'entén per espai a l'aire lliure tot espai no cobert o tot espai que estan cobert estigui rodetjat lateralment per un màxim de dos parets, murs o paraments.

Aclariments respecte a aquesta definició:

- Possibilitat que l'aire circuli.
- Criteri a aplicar: que la superfície màxima tancada no suposi més del 50% del perímetre lateral.
- No es consideren paraments aquells elements, fitxes o mòbils d'escasa altura o entitat, 1 metre màxim.
- Patis interiors: el sostre ha d'estar totalment destapat.

BHOH

INFOGRAFIA ESDAI A L'AIDE LLIURE

Ministerio de Sanidad, Consumo y Bienestar Social

Terrazas: ¡Espacio común!

Disfrutar de un ocio saludable sin tener que respirar humo de tabaco es tu derecho. Sin embargo, en algunas terrazas se permite fumar de manera contraria a la norma, y poniendo en peligro la salud de clientes y trabajadores.

Con tus amigos, pareja o en familia, ¡Respira!

Según la Ley 28/2005 sólo está permitido fumar en espacios al aire libre

Se considera espacio al aire libre:
"todo espacio no cubierto o todo espacio que estando cubierto este rodeado lateralmente por un máximo de dos paredes, muros o paramentos." (Art. 2.2)

Para que se permita fumar es indispensable que el aire circule libremente y que no pueda darse acumulación de contaminantes.
La superficie cerrada no debe superar más del 50% del espacio de la terraza.
Es indiferente el tipo de material (panelos o muros de ladrillo, líneas plásticas, pantallas de cristal o mamparas de cualquier tipo).

EJEMPLOS

PERMITIDO	NO PERMITIDO
Tipo 1 Totalmente abierta	Tipo 3 Retransparencia en el interior con 2 paramentos
Tipo 2 Con jardinerías o mamparas de poca altura (30%-40% de la altura entre suelo y techo)	Tipo 4 Exteriores con 3 paramentos y techo
Tipo 5 Exteriores completamente abiertas con 4 paramentos y techo	Tipo 6 Terrazas con paramentos continuos y discontinuos (más de altura o al 50% con columnas y no continuos de suelo)

Es tu derecho ¡Actúa!

Las competencias de inspección y control corresponden a las comunidades autónomas, por lo que la ciudadanía debe dirigirse a aquella donde se encuentre la terraza. Esta procederá a una inspección y notificación de las infracciones y en su caso impondrán la sanción correspondiente. Link web: CCAA:
<http://www.mccsps.gob.es/infocitadano/programa-de-luchafumador/ComunidadesAutonomas>

También puedes solicitar la ayuda de la policía local.

Existen otras entidades como organizaciones de consumidores o de no fumadores que también pueden ayudarte:
www.112.org/infocitadano/infocitadano
<http://www.112.org/infocitadano/infocitadano>

Por ejemplo, en [NoFumadores.org](http://www.nofumadores.org), tienes información general sobre el proceso, datos de contacto por regiones y provincias y un sencillo formulario de denuncia.
<http://www.nofumadores.org/y-tuquieras/nofumadores.asp>
<http://www.nofumadores.org/documentos/InformeCampa%C3%B1a.pdf>
http://www.nofumadores.org/documentos/denuncia_genera

GOBIERNO DE ESPAÑA
Ministerio de Sanidad, Consumo y Bienestar Social
GOBIERNO VASCO
Departamento de Sanidad, Consumo y Bienestar Social
GOBIERNO DE CATALUÑA
Departament de Salut, Comerç i Benestar Social
GOBIERNO DE ARAGON
Departamento de Sanidad, Consumo y Bienestar Social
GOBIERNO DE LA RIOJA
Departamento de Sanidad, Consumo y Bienestar Social
GOBIERNO DE NAVARRA
Departamento de Sanidad, Consumo y Bienestar Social
GOBIERNO DE CASTILLA Y LEÓN
Departamento de Sanidad, Consumo y Bienestar Social
GOBIERNO DE CASTILLA-LA MANCHA
Departamento de Sanidad, Consumo y Bienestar Social
GOBIERNO DE MADRID
Departamento de Sanidad, Consumo y Bienestar Social
GOBIERNO DE GALICIA
Departamento de Sanidad, Consumo y Bienestar Social
GOBIERNO DE EXTREMADURA
Departamento de Sanidad, Consumo y Bienestar Social
GOBIERNO DE VALENCIA
Departamento de Sanidad, Consumo y Bienestar Social
GOBIERNO DE BALEARES
Departamento de Sanidad, Consumo y Bienestar Social
GOBIERNO DE CANARIAS
Departamento de Sanidad, Consumo y Bienestar Social

SENYALITZACIÓ

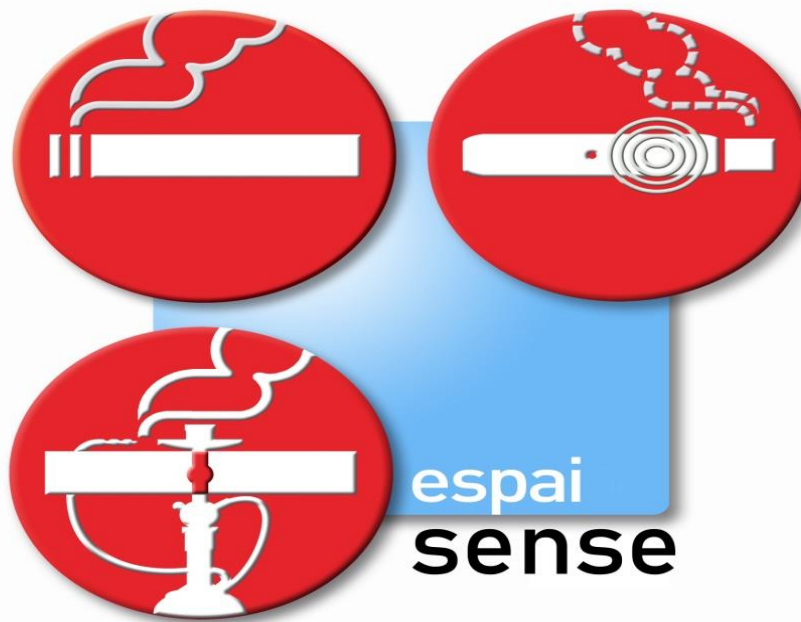
Els establiments on està prohibit fumar hauran de colocar a la seva entrada, en un lloc visible, **cartells** que indiquin la prohibició de fumar.

També es podrà indicar si l'establiment disposa de zones habilitades per fumar.

Aquests cartells estaran redactats en castellà i amb la llengua cooficial de les CCAA.

SENYALITZACIÓ PER: RESTAURACIÓ, HOTELS.....

**Prohibit consumir
productes del tabac**

Llei 28/2005, de 26 de desembre

SENYALITZACIÓ *

ESPAI LLIURE DE FUM

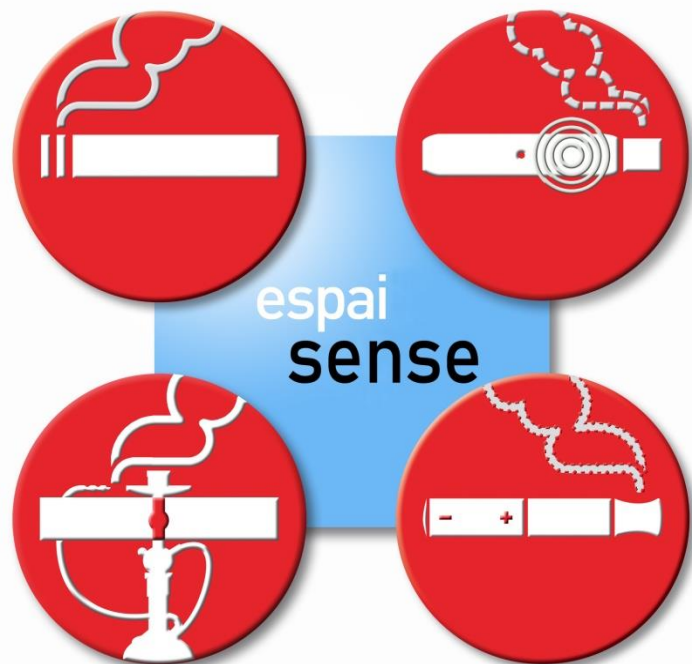
NO ESTÀ PERMÈS FUMAR
NI ALS EDIFICIS NI ALS
ESPAIS EXTERIORS

Generalitat de Catalunya
Departament de Salut

Xarxa Catalana
d'hospitals sense fum

FUNDACIÓ HOSPITAL DE
l'Esperit Sant

espai
sense

**Prohibit consumir
productes del tabac
i cigarretes electròniques**

Llei 28/2005, de 26 de desembre

GOBIERNO
DE ESPAÑA

MINISTERIO
DE SANIDAD, CONSUMO
Y BIENESTAR SOCIAL

SECRETARÍA GENERAL
DE SANIDAD Y CONSUMO

DIRECCIÓN GENERAL
DE SALUD PÚBLICA,
CALIDAD E INNOVACIÓN

CONSELLERIA
DE SALUT
DIRECCIÓ GENERAL
DE SALUT PÚBLICA
I PARTICIPACIÓ

somriures
sense fum
<http://somriuresensefum.caib.es>

PUNTS BÀSICS QUE S'HAN DE REVISAR DURANT UNA INSPECCIÓ DE TABAC

➡ LOCAL:

- Disposar d'un cartell a un lloc visible que indiqui la prohibició de fumar
- No hi ha d'haver llosques ni restes de tabac al seu interior i en els espais on està prohibit fumar.

➡ MÀQUINA EXPENDEDORA:

- Ubicació que permeti la vigilància directa per part dels treballadors.
- Comendament a distància accessible únicament al personal (no sobre la màquina).
- Relotada amb la prohibició de venda a menors de 18 anys i l'advertiment sanitària sobre els perjudicis sobre la salut.

➡ TERRASSES:

- Si la terrassa és descoberta es permet fumar.
- Si és coberta, pot estar envoltada lateralment per un màxim de dues parets o paraments.
- Pati interior: totalment descobert.

GOB
BARCELONA

CONCLUSIONS

➡ L'incompliment de la normativa en les terrasses dels establiments d'hoteleria és una de les deficiències principals que es detecten durant les inspeccions i la principal font de denúncies per part dels ciutadans.

➡ La Llei 42/2010 per la qual es modifica la Llei 28/2005 indica que en aquest establiments únicament es pot fumar en espais a l'aire lliure, entesos com “ tot espai no cobert o tot espai que, estant cobert, estigui envoltat lateralment per un màxim de dues parets, murs o parament”.

GOH B

PLATGES SENSE FUM

“ **Platges sense fum** ” ➡ es tracta d'un programa de salut i protecció del medi ambient .

- **Objectiu** ➡ potenciar estils de vida saludable, beneficis d'una vida sense tabac i la cura de les nostres platges lliures de fum i residus. Es pretén generar respecte i responsabilitat entre fumadors i no fumadors

- **Requisits** que han de complir per ser platges sense fum:

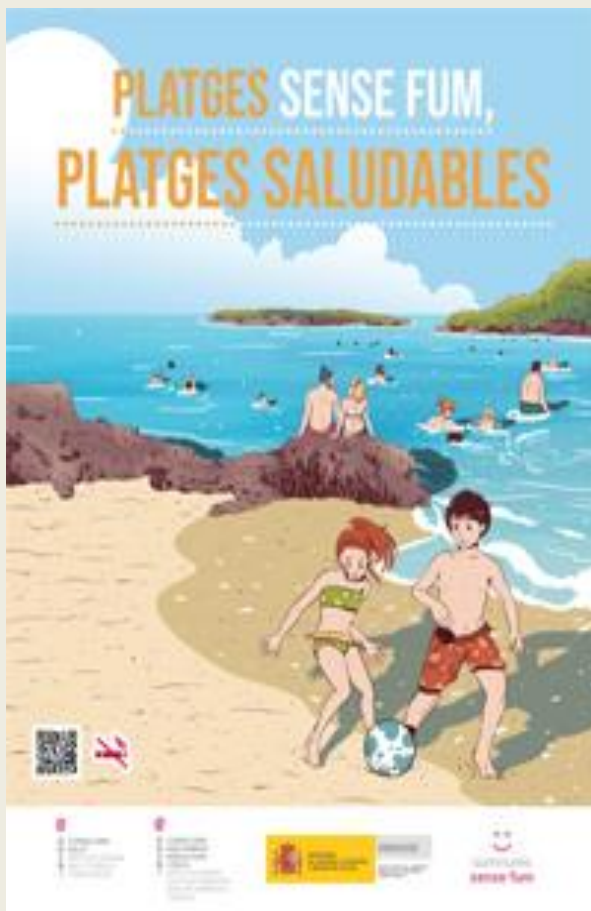
➡ Cales, platges senceres o possibilitat de delimitar zones.

➡ Recomanació de no fumar en els xiringuitos situats damunt l'arena.

➡ Presentar sol·licitud a la Conselleria de Salut (segons model establert en la web) signada pel batlle o batllessa del municipi i registrada.

➡ Implicació dels municipis en la difusió i vigilància.

➡ Posar el bàner identificatiu a la pagina web de l'Ajuntament.

 Govern de les Illes Balears Departament d'Urbanisme i Mobilitat Direcció General d'Urbanisme i Mobilitat Servei Tècnic d'Urbanisme i Mobilitat	 Departament d'Urbanisme i Mobilitat Direcció General d'Urbanisme i Mobilitat Servei Tècnic d'Urbanisme i Mobilitat	 Direcció General d'Urbanisme i Mobilitat	 Servei Tècnic d'Urbanisme i Mobilitat
SOL·LICITUD D'ADHERÈNCIA A LA XARXA PLATGES SENSE FUM DE LES ILLES BALEARS			
NOM DE LA PLATJA:			
AJUNTAMENT:			
UBACIÓ(ES):			
DIBUJOS:			
Assenyali amb una X als espais mínims que compleix la platja proposada: ☐ Platges amb arena de floc assecat ☐ Platja urbana ☐ Platja natural ☐ Si existeixen barreres entre terrenys recomanant-los no futurals ☐ Possibilitats de delimitar zones de platja ☐ Compromís de vigilància de les zones sense fum			
Nom de persona de contacte amb l'Ajuntament:			
Telèfon: _____ Correu: _____			
(*) Concretar detalladament zones i metres del terreny en cas que hi existís alguna platja senyalada.			
..	de	de 20__	SIGNATURA: BATLLODA/BATUT

BHOG

EXEMPLES

BHOG

GOH
B.

GOHOB

GOHOG
B.

GOHOB

GOH B.

GOB
C

CONSULTES

→ salutambiental.caib.es

→ sonriuresensefum.caib.es

GOVERN
ILLES
BALEARS

GRÀCIES PER LA VOSTRA
ATENCIÓ

Joana Maria Vaquer Pascual
Catalina Oliver Perelló